
Informacja prasowa

Data: 16 kwietnia 2014 r.

Kontakt: **prof. Witold Orłowski**
Główny doradca ekonomiczny PwC
tel. 22 746 4394, 502 184 494
witold.orlowski@pl.pwc.com

Katarzyna Forycka
Menedżer ds. PR
tel. 22 746 4976, 502 18 43 22
katarzyna.forycka@pl.pwc.com

Piotr Baranowski
Partner i lider zespołu ds. mediów
i nowych technologii
tel. 22 746 4877, 501 600 785
piotr.baranowski@pl.pwc.com

Roksana Gowin
Starszy Specjalista ds. PR
tel. 22 746 4582, 519 50 4582
roksana.gowin@pl.pwc.com

Anna Kobyłańska
Adwokat, Kancelaria PwC Legal
tel. 22 746 6226, 519 506 226
anna.kobylanska@pl.pwc.com

Piractwo w sieci przyczyną milionowych strat dla polskiej gospodarki

Warszawa, 16 kwietnia 2014 r. - Wartość PKB utraconego z tytułu piractwa internetowego treści wideo szacowana jest na ok. 700 mln PLN rocznie, a w 2018 roku straty mogą sięgnąć nawet dwukrotności całego budżetu MKiDN – wynika z raportu „Analiza wpływu zjawiska piractwa treści wideo na gospodarkę w Polsce” przygotowanego przez firmę doradczą PwC na zlecenie Stowarzyszenia Dystrybutorów Programów Telewizyjnych "Sygnał". Jest to pierwsza próba oszacowania wpływu piractwa medialnego na gospodarkę w Polsce.

„Mamy nadzieję, że nasza analiza stanie się punktem wyjścia do dalszych działań prowadzonych zarówno w zakresie edukacji społecznej, jak i w obszarze dostosowania polskiego prawa do rzeczywistości cyfrowej oraz jego skutecznej egzekucji” – mówi Piotr Baranowski, partner i lider zespołu ds. mediów i nowych technologii w PwC. „Jeszcze kilka lat temu piractwo internetowe dotyczyło jedynie wąskiej grupy użytkowników. Dziś to już zjawisko powszechne, a jego negatywny wpływ na gospodarkę jest coraz bardziej widoczny. Usługi nielicencjonowanego dostępu do treści są przeważnie doskonale zorganizowane i realizowane w celu czerpania korzyści finansowych. Sektor takich usług urósł do skali przewyższającej legalne serwisy internetowe oferujące w Polsce treści wideo” – podkreśla.

Skala piractwa medialnego

Jak wynika z szacunków PwC, co piąty Polak regularnie korzysta z serwisów internetowych oferujących nielegalny dostęp do treści wideo – stanowi to prawie 30% wszystkich Internautów i aż 94% osób poszukujących treści wideo w Internecie. Jednocześnie większość oglądających treści wideo w Internecie robi to zarówno poprzez źródła legalne jak i nielegalne (73% spośród oglądających filmy, 49% oglądających seriale oraz 45% transmisje sportowe). Nawet niemal połowa respondentów płaci za dostęp do treści wideo z nielegalnych źródeł, a średnia ich deklarowanych wydatków wynosi ok. 14 PLN miesięcznie. Większość serwisów pirackich jest jednocześnie finansowana przez reklamodawców.

Internauci najwięcej czasu poświęcają na oglądanie filmów z nielegalnych źródeł (13 godz. miesięcznie), a najmniej na oglądanie sportu (3,5 godz. miesięcznie). W ciągu roku,



poprzez nielegalne źródła następuje 400-500 milionów odtworzeń filmów, 650-750 milionów odtworzeń odcinków seriali oraz 150-180 milionów odtworzeń transmisji sportowych.

„W Polsce skala piractwa jest znacząco wyższa niż na rynkach rozwiniętych Europy Zachodniej czy świata, przy czym należy pamiętać, że koszty tego zjawiska są odczuwalne nie tylko przez twórców, lecz także Skarb Państwa i rynek pracy. Podobną skalę zjawiska w przeliczeniu na jednego Internautę możemy zaobserwować jedynie w Hiszpanii i we Włoszech. Na drugim krańcu, ze stosunkowo niską popularnością piractwa plasują się Niemcy, Wielka Brytania i Japonia, czyli kraje charakteryzujące się jednocześnie stabilnością gospodarczą, jak i poszanowaniem prawa i ochrony własności” – wyjaśnia prof. Witold Orłowski, główny doradca ekonomiczny PwC.

Wpływ piractwa na polską gospodarkę

Jak wynika z szacunków PwC, wartość utraconego PKB w wyniku piractwa wideo w Internecie w 2013 roku wynosi pomiędzy 500 a 700 mln PLN, co stanowi 0,04% całkowitego PKB Polski, z czego między 170 a 250 mln PLN traci bezpośrednio Skarb Państwa. Straty Skarbu Państwa stanowią równowartość 6-9% budżetu Ministerstwa Kultury lub całość wydatków Ministerstwa na teatry. Ponadto, ograniczenie korzystania z nielegalnych treści mogłoby spowodować utworzenie dodatkowych 6000-6500 miejsc pracy.

Zakładając *status quo* w zakresie rozwiązań legislacyjnych, poziomu edukacji i postaw społecznych w zakresie piractwa medialnego, a także obserwując trendy sprzyjające rozwojowi piractwa w Polsce, eksperci oszacowali, że średnioroczne tempo wzrostu piractwa w Polsce w latach 2013-2018 może wynieść między 29% a 54%. W scenariuszu umiarkowanego wzrostu, straty gospodarcze w 2018 roku osiągnęłyby 1,8 mld PLN, a w bardziej pesymistycznym scenariuszu przekroczyłyby 6,1 mld PLN, czyli dwukrotność obecnego budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przyczyny piractwa w Polsce

Najczęstszymi deklarowanymi przyczynami korzystania przez respondentów z serwisów oferujących nielegalny dostęp są: bogata oferta treści (32%) oraz bezpłatny dostęp (26%). Deklaracje te jednak często nie mają związku z sytuacją materialną korzystających i mogą stanowić próbę racjonalizacji zachowań, a nie realną przyczynę korzystania z nielegalnego obiegu treści.

Polacy mają świadomość, że ściąganie i rozpowszechnianie treści pirackich jest niezgodne z prawem (77% wskazań). Dodatkowo, ponad połowa respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że piractwo jest nieetyczne, gdyż pozbawia twórców należnego wynagrodzenia. Jednocześnie jednak ten sposób korzystania z treści video, jest niemal powszechny wśród tych samych respondentów.

Użytkownicy korzystający z serwisów oferujących nielegalny dostęp do treści często mają problem z odróżnieniem ich od źródeł legalnych. Tylko 8% badanych było w stanie prawidłowo zidentyfikować serwisy działające w pełni legalnie. Jednocześnie brak umiejętności takiego rozróżnienia trudno uznać za istotną przyczynę piractwa – w grupie respondentów zakwalifikowanych jako świadomych i jednocześnie deklarujących, że chcieliby korzystać tylko z legalnych źródeł, skala piractwa wyniosła aż 73%.

„Wyniki badania pokazują, że deklarowane przyczyny korzystania z serwisów nielegalnie udostępniających treści są w niewielkim stopniu zależne od dochodów gospodarstwa domowego respondenta. Osoby dobrze lub bardzo dobrze oceniające swoją sytuację materialną, również wskazały na brak płatności, jako jedną z głównych przyczyn korzystania z nielegalnych źródeł” – komentuje Piotr Baranowski, partner w PwC.

Otoczenie prawne

Skuteczna ochrona własności intelektualnej oraz przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom dostawców usług świadomie czerpiącym korzyści z nielegalnej dystrybucji treści wideo jest utrudniona głównie ze względu na luki prawne, daleko idące wyłączenia odpowiedzialności niektórych podmiotów czy nieprecyzyjne definicje prawne (np. definicja dozwolonego użytku, jako m.in. dzielenia się zasobami ze znajomymi, w dobie portali społecznościowych staje się polem do nadużyć), rejestrację serwisów zagranicą, ulokowanie serwerów poza terytorium naszego kraju czy typowe dla działalności pirackiej rozproszenie podmiotów. Przepisy polskiego prawa autorskiego zostały stworzone w „rzeczywistości analogowej” i nie zapewniają skutecznej ochrony interesom twórców i uprawnionych w oferującej dużo większe możliwości działania „rzeczywistości cyfrowej”.

„Dynamicznie rosnąca wirtualna sfera aktywności wymaga regulacji prawnej, która pozwoliłaby na odpowiednie wyważenie i zabezpieczenie słuszych interesów poszczególnych podmiotów w niej funkcjonujących. Tymczasem, prawo nie nadąga za rozwojem technologicznym, a istniejące regulacje nie zawsze pozwalają na rozstrzygnięcie problemów cyfrowej rzeczywistości, która dawno już przekroczyła założenia przyjęte przy projektowaniu instytucji takich jak np. dozwolony użytek prywatny” – komentuje Anna Kobyłańska, adwokat z kancelarii PwC Legal.

Proponowane rozwiązania

Patrząc na przyczyny piractwa, złożoność modeli biznesowych stosowanych przez serwisy umożliwiające nielegalny dostęp oraz obecny stan prawny w zakresie ochrony własności intelektualnej, widać wyraźnie, że skuteczna walka z internetowym piractwem wideo jest zadaniem bardzo złożonym.

„Ze względu na kompleksowość zjawiska konieczne jest zarówno podjęcie działań informacyjnych skierowanych do użytkowników serwisów internetowych i pokazywanie alternatyw w postaci legalnych źródeł, jak i uszczelnienie systemu regulacji prawnych i penalizacja naruszeń. Kluczowa jest kwestia niwelowania negatywnego wpływu tego zjawiska na gospodarkę, zatem należy wprowadzić rozwiązania skierowane przeciwko nieuczciwym usługodawcom, które utrudnią im czerpanie korzyści finansowych z działalności pirackiej. Oznacza to współpracę z podmiotami umożliwiającymi obecnie finansowanie działalności pirackiej, jak np. banki, operatorzy komórkowi czy reklamodawcy” – mówi Piotr Baranowski, partner w PwC.

Rozwiązania proponowane w „Analizie wpływu zjawiska piractwa treści wideo na gospodarkę w Polsce” uwzględniają m.in.:

- przeprowadzenie szerokiej edukacyjnej kampanii społecznej, uświadamiającej nieuczciwość i szkodliwość zjawiska piractwa;
- opracowanie rozpoznawalnego znaku, który towarzyszyłby legalnym źródłom;
- ułatwienie dostępu do treści wideo oraz wskazanie jednego, przejrzystego źródła informacji nt. legalnych form dostępu do treści wideo w Internecie z użyteczną wyszukiwarką legalnych serwisów;
- dostosowanie polskiego prawa do rzeczywistości cyfrowej i jego konsekwentne egzekwowanie, przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat piractwa, skierowanej do podmiotów współpracujących z nielegalnymi serwisami, w tym do reklamodawców, domów mediowych, pośredników finansowych;
- zwiększenie oferty treści wideo dostępnych w legalnych serwisach internetowych.



Informacje o badaniu

Raport „*Analiza wpływu zjawiska piractwa treści wideo na gospodarkę w Polsce*” został przygotowany przez PwC na zlecenie Stowarzyszenia Dystrybutorów Programów Telewizyjnych SYGNAŁ. Prace nad raportem trwały pomiędzy październikiem 2013 roku a styczniem 2014 roku.

Informacje o PwC

PwC współtworzy ze swoimi klientami poszukiwaną przez nich wartość biznesową. Jesteśmy siecią firm działającą w 157 krajach. Zatrudniamy blisko 184 tysięcy osób dostarczających naszym klientom najwyższą jakość w zakresie audytu, doradztwa biznesowego oraz doradztwa podatkowego i prawnego. Dowiedz się więcej na www.pwc.pl.

Informacje o Stowarzyszeniu SYGNAŁ

SDPT SYGNAŁ działa na rzecz ochrony własności intelektualnej, tym samym praw nadawców, dystrybutorów, licencjodawców i konsumentów programów telewizyjnych i innych treści multimedialnych. Organizacja powstała w 2001 roku. Obecnie w skład Stowarzyszenia wchodzi 22 firmy działające w branży mediów. Są to: A+E Networks, BBC Worldwide Polska, CANAL+ Cyfrowy, Cyfrowy Polsat, Discovery Polska, FOX International Channels Poland, HBO Polska, Irdeto, ITI Neovision, Kino Polska TV, Murator SA, NAGRA, Orange, Redefine, Sony Pictures Television, Telewizja Polsat, Turner Broadcasting System Poland, TVN, Uniwersal Networks International, Viacom International Media Networks Northern Europe, Viasat World, The Walt Disney Company (Polska).

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez realizację szkoleń (m.in. przeprowadziło ponad 250 szkoleń dla 15 000 przedstawicieli organów ścigania, m.in. dla policjantów z Wydziałów do Walki z Przestępczością Gospodarczą, prokuratury oraz szkół policji), kampanii edukacyjnych, badań i analiz.

Informacje dodatkowe:

Badanie zrealizowane przez PwC na zlecenie 

Parterem konferencji jest 

Projekt współfinansowany przez



POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ